האשה שנתארמלה פרק שני כתובות יט.

עין משפט נר מצוה

חזקה אין בו׳. הכא משמע דלא ממרין מגו במקום חזקה ולרבנן דממרין וע״ש דבעינא היש בפרק קמא דב״ב (דף ה: ושם) ולא דמפשיטא גבי מצא מחר זמנו ואמר ליה פרעתין תון זמני: **דאמר** מר אין לך דבר בו׳. פירוש לפי׳ מאן דממחיל לא ממחיל אלא כהנך דרבנן גופיה קסבר לפחילו כהני לימו מחיל לממסר ליה שכתבו עלמו בלעיגא כמס׳ ע״ז דפרק ר׳ ישמעאל (דף נד. ושם) ואין מילוק בין הנך לשאר ובפרקין כגוונא יבואו ולא יעבורו:

טעמא דר״מ בדרב הונא בו׳.

פירש בקונטרס דמיירי פלוגתייהו בשמועה לה שכתבו וחיינו טעמא דר״מ לאין נאמנין דהוחיל ולה קיימו לא נאירי תו לעדים ולאו לפומייהו מקיים שטרא ורבנן סברי לגרך לקיימו ומקה לר״ת ל״ב לגילגו בלא עדים בלוה גופי׳ הואיל ועטמייהו תני לה קמך: ושם) משמע דלא פליגי בלוה דקאמר רבי יוחנן שאני מוחר מוכה בשטר שכתבו ל״ל לקיימו דבכי הכל היא ופירך והא מפלג פליגי אין נאמנים לפוסלו כו׳ אמר ליה מי אלימי עדים לאוחזוני שטרא ליה ליה למימר בדרב הונא ועוד דהוה ליה למימר בדרב הונא קמיפלגי ונלפה לר״ת ולר״י דס״ד טעמא דר״מ כדרב הונא ס״ד לומר דכמו שאומר רב הונא דלא ממרין מגו לפסול השטר בלוה ה״נ אומר ר״מ בעדים לפני שטרא לקיימו: **מודה בשטר שכתבו א״צ** לקיימו.

ול״ת ומ״ט לא מהימן במגו דאי בעי אמר מזיף ויו״ל דשמא יבא לומר דהוה ליה למימר מזיף הוא ופירש הקונטר׳ דמקום אחר טעמא משום דדבר מוכה מ״ל קיום לעדים המחומים על השטר נעשה כמי שנמקלה עדותן בב״ד ורבנן הוא דלגלריכוהו קיום כי טעין מזיף הוא אבל בשאר טענות בגון פרוע הוא לא בלריכוהו קיום וכן נלפה לר״י) אבל אין לפרש דלא משום דאי פרעיה שטרא בידיה מאי בעי דהא כי טעין נמי אמינה הוא משקיון בממון ממילתיה דרב הונא דלא מהימן והתם לא שייך התי אחבאך בו ולשניהם פתרון ר׳ אלא זה שעשה השלוה כדי שיראה עשיר קורא שטר פסים שצריך לפיים את הלוה שיעשה עליו שט״ח כי הוא חייב לו וראוין בו שלא יחבעוהו ומה שהלוה כוחב על עצמו כדי שיראה עני קורא אמנה שא״צ לפיים את המלוה בזה ושטר אמנה כזה וראי הוא עולה שלא נעשה בשביל הלואה ואין העדים רשאים לחתום בו אבל שטר הלואה שנעשה כדי ללוות אין בו שום עולה כדפרי׳: ואמרינן דקאמר מאן אי לימא דקאמר לוה שפיטא מי הלא עדים חתומים בו ופשיטא דייתקיים בחותמיו כל כמיניה ואלא דקאמר מלוה תבא עליו ברכה ואלא דקאמרו עדים אי כת״י יוצא ממקום אחר פשיטא דלא מהימני ואי אין כת״י יוצא ממ״א אמאי לא מהימני פי׳ והאיכא הפה שאסר הוא הפה שהתיר ומיגו דאי בעי אמרי לא תחמנו והשתא דאמרו תחמנו וכך היה ליהמנו א״ר לעולם דקאסר לוה ובדר״ה א״ר פי׳

כב א מי׳ פכ״ד מהל׳ מלוה ולוה הלכה ה טוש״ע חו״מ סימן מו סעיף ב׳:
כג ב מי׳ פי״ה מהלכות יסודי התורה הלכה ו ג טוש״ע י״ד סימן קו סעיף ב׳:
כד ג מי׳ פי״ד מהלכות מלוה ולוה הל׳ ה יג ממג סעיף נד טוש״ע מ״מ סימן מו סעיף ו ומסימן פכ סעיף ג׳:
כה ד מי׳ פ״ב שם הל׳ ה ממג שם טוש״ע מ״מ סימן מו סעיף ג׳:
כו ה מי׳ שם הלכה ו ומסמג שם טוש״ע מ״מ סימן מו סעיף ג׳:

תוספות ר״י״ד (המשך)

אקנייהא ואם העדים נתנוהו למלוה ברגון הלוה שצוה להם ליתנו לו אע״פ שלא ראו ההלוואה בעיני׳ כשר ובשטר הוא שאם הלוה רוצה להאמין למלוה שילוהו מה יש לעדים לומר לא ניתן לו ושטר עד שנראה ההלוואה בעינינו (דשמא לא ילוך הוא בושת עלי ומאמין בו ואומר להם תנו לו ששטר והעדים יעברו ע״י שלא ליתן) ובמתני׳ הכי תנן ואין כותבין למלוה עד שיהא לוה עמו ולא קתני עד שיראו מתן מעות אלא עד שיהא הלוה עמו דכיון דלוה שיהא לוה עמו אם רוצה שיתנוהו למלוה יתנו ואם לאו לא יתנו והאיך קרי לה עולה דלמא יהיב ליה בינו לבינו ואי לא יהיב ליה לעולם אימו הוא דאסיפד אנפשיה ושטר כשר הוא וגוביה בו ממשעבדי אלא דראי שטר אמנה הוא שלא נעשה מתחלה ללוות בו אלא הלוה עשאו כדי להראות עצמו לעולם שאינו עשיר שהרי לוה מאחרים ומוסרו למלוה ומאמין בו שלא יחבענו כלום אלא שיראה לעולם כי הוא חייב לו ומחפה עליו שלא יראה עשיר מפני שהוא אוהבו ודומה הוא לשטר פסים שלא נעשה בתחלה בעבור הלוואה אלא המלוה פייס את הלוה עשה לי כך וכך כדי שאראה עשיר ויתנו לי אשה והאמן באהבתי שלעולם לא אחבעך בו ולשניהם פתרון ר׳ אלא זה שעשה השלוה כדי שיראה עשיר קורא שטר פסים שצריך לפיים את הלוה שיעשה עליו שט״ח כי הוא חייב לו וראוין בו שלא יחבעוהו ומה שהלוה כותב על עצמו כדי שיראה עני קורא אמנה שא״צ לפיים את המלוה בזה ושטר אמנה כזה וראי הוא עולה שלא נעשה בשביל הלואה ואין העדים רשאים לחתום בו אבל שטר הלואה שנעשה כדי ללוות אין בו שום עולה כדפרי׳: ואמרינן דקאמר מאן אי לימא דקאמר לוה שפיטא מי הלא עדים חתומים בו ופשיטא דייתקיים בחותמיו כל כמיניה ואלא דקאמר מלוה תבא עליו ברכה ואלא דקאמרו עדים אי כת״י יוצא ממקום אחר פשיטא דלא מהימני ואי אין כת״י יוצא ממ״א אמאי לא מהימני פי׳ והאיכא הפה שאסר הוא הפה שהתיר ומיגו דאי בעי אמרי לא תחמנו והשתא דאמרו תחמנו וכך היה ליהמנו א״ר לעולם דקאס